

بررسی وضعیت استناد به منابع اینترنتی در مقالات مجلات علمی - پژوهشی دانشگاههای

علوم پزشکی کشور در سالهای ۸۱-۱۳۷۹

فریبا رخس^۱، محمدرضا علی بیک^۲، دکتر فاطمه حسینی^۳

چکیده

مقدمه: وب به عنوان یک انقلاب در ارتباطات دانشگاهی و پژوهشی، شیوه ی مبادله ی اطلاعات پژوهشگران را دچار دگرگونی کرده است. منابع مورد استفاده ی پژوهشگر، اطلاعات موتقی را برای پژوهشهای آینده فراهم می آورد و رفتار اطلاع یابی پژوهشگران را در قالب استناد به عنوان یک شاخص برای میزان استفاده از منابع اطلاعاتی نشان می دهد. هدف از این پژوهش بررسی وضعیت استناد به منابع اینترنتی در مقالات مجلات علمی - پژوهشی دانشگاههای علوم پزشکی کشور در سالهای ۱۳۷۹ تا ۱۳۸۱ بوده است.

روش بررسی: این پژوهش کاربردی و نوع مطالعه ی آن توصیفی است به طوری که اطلاعات کتابشناسی ۳۷۲۳ مقاله ی مجلات دانشگاههای علوم پزشکی کشور مربوط به سالهای ۱۳۷۹ تا ۱۳۸۱ از نظر نوع منابع استناد شده و وضعیت مستندات اینترنتی مورد بررسی و تحلیل قرار گرفت و سوالات مربوط به هر مقاله از نظر تعداد استناد به کتاب، مجله و منابع اینترنتی، دانشگاه مربوطه و نام مجله، در چک لیستی مشخص شد و روایی آن توسط استادان رشته مورد تایید قرار گرفت، سپس با نرم افزار Excel داده ها تجزیه و تحلیل شد.

یافته ها: نتایج تحقیق نشان داد که در مقالات مورد بررسی میزان استناد به منابع اینترنتی بسیار پایین بوده به طوری که تنها ۰/۱ درصد استنادات متعلق به این نوع منابع بود و در طی سالهای ۱۳۷۹-۱۳۸۱ میزان استناد به منابع اینترنتی سیری صعودی را نشان می داد به گونه ای که ۲۹ درصد مدارک مربوط به مکان یاب های جهانی مستند یافت شد و از نظر رعایت استاندارد Vancouver در زمینه ی استناد به منابع اینترنتی ۱/۵۹ درصد استنادات اینترنتی با استاندارد مزبور مطابقت داشت.

نتیجه گیری: میزان استناد به اینترنت در مقالات مجلات دانشگاههای علوم پزشکی کشور بسیار پایین بوده و چیزی در حدود صفر می باشد لذا می توان نتیجه گرفت که پژوهشگران ما از اینترنت استفاده نمی کنند یا به اینترنت استناد نمی دهند.

نوع مقاله: تحقیقی

واژه های کلیدی: اینترنت؛ نشریات ادواری؛ کتابنامه نویسی؛ منابع شبکه ی کامپیوتری

وصول مقاله: ۸۴/۹/۵ اصلاح نهایی: ۸۵/۵/۳۰ پذیرش مقاله: ۸۵/۱۱/۱۶

مقدمه

استنادات به عنوان نقطه شروع و راهنما برای انجام پژوهش در مراحل مختلف هستند و بخش مهمی از یک مقاله را تشکیل می دهند. مستندات در انتشارات پژوهشی عموماً منابعی را که پژوهشگر به آنها مراجعه کرده، نشان می دهند (۱).

جهان پزشکی و علوم مرتبط، متقاضی اطلاعات جدید می باشد، اینترنت می تواند یک مکانیسم کارا، سریع و موثر برای جمع آوری اطلاعات پزشکی ایجاد نماید (۲).

یکی از نویسندگان به نام Dern می گوید: اینترنت جایگاهی الکترونیکی را برای پژوهش و توسعه، انجام بحث های فعال، تبادل افکار و اندیشه های نوین و برقراری ارتباط با دیگران بدون هیچ محدودیت زمانی و مکانی به وجود می آورد (۳).

۱. کارشناس ارشد کتابداری و اطلاع رسانی پزشکی دانشگاه علوم پزشکی

اصفهان (نویسنده مسوول) Email: rakhsh@mng.mui.ac.ir

۲. مربی گروه کتابداری دانشگاه علوم پزشکی ایران

۳. استادیار گروه آمار دانشگاه علوم پزشکی ایران